

Сідак В.А.

студент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ГРАФІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ ПЕРІОДУ ДО НАШОЇ ЕРИ І ПО СЬОГОДНІ

Актуальність теми полягає в тому, що у житті суспільства графіка відіграє особливу роль у всі періоди розвитку людства. Вона тісно пов'язана з реальністю, яка швидко змінюється. У ній об'єднуються індивідуальність та масовість.

З творами графіки людина стикається протягом всього свого життя. Малюнки і гравюри, що представляють самостійні, закінчені роботи, шрифт в книзі і на плакаті, книжкові ілюстрації, поштові марки, журнальні ілюстрації і газетні карикатури, упаковки різноманітних товарів, театральні декорації і кіноафіші, дорожні і товарні знаки та навіть ділові бланки установ – все це твори станкової і прикладної графіки.

Графіка – це один з найпопулярніших та найстародавніших видів мистецтва. Це як правило, однотонний малюнок з використанням основних образотворчих засобів – контурної лінії, крапки, штриху та плями. Інструментами є сухі матеріали – олівець, вугілля тощо та мокрі – пензель, перо тощо.

Цей вид мистецтва в багатьох випадках є підготовчою стадією для інших видів мистецтв, як ескіз, начерк, креслення, проект. З неї можна творити такі роботи, якими будуть захоплюватися, від яких буде важко відвести погляд. Графіка дає змогу обирати: матеріал, техніку, експеримент тощо – від реалізму та гіперреалізму до фантазій та абстрації. Це унікальний вид мистецтва, який не має меж і рамок, в якому можна розвиватися усе життя.

Перші графічні зображення виникли за доби палеоліту і в бронзовому віці. Люди видряпували на скелях, на стінах печер, на кістяних платівках зображення, пов'язані із побутом, ритуалами, погодою, мисливством тощо.

Вже із появою писемності, графіку застосовували у рукописних книгах, пергаментях, грамотах для прикраси та роз'яснення тексту [5, с. 12]. Рукописна і друкована книга в Україні з давніх часів оздоблювалася різноманітними прикрасами та ілюстраціями, що мають

не лише історико-художню, а й пізнавальну, історико-джерельну цінність.

За часів Київської держави розвиваються народні і біблійних мотиви зображень. Із книгодрукуванням, у графіці виникає така техніка, як гравюра. Гравюра – це нанесення різьбленого зображення на дереві або металі та подальший відбиток на папері.

Друкowana графіка складається із чотирьох основних технічних елементів: літографія – зображення, в якому фарба під тиском переноситься з плоскої друкарської форми (камінь) на папір; ксилографія – гравюра на деревині з нанесенням на неї фарби при подальшому її друкуванні на папері; ліногравюра – це графічне зображення, яке одержують при друкуванні малюнка з листа лінолеуму; офорт – відбиток із металеві платівки. Процес один із найскладніших, виконуться у багато етапів з фізико-хімічними принципами. Активну роль відіграють фактура матеріалів, специфіка графічних технік і прийомів, декоративні мотиви, орнамент, текст та шрифт тощо.

Порівняно нова течія у графіці — графічний дизайн. Український графічний дизайн в наш час активно виходить на міжнародний рівень. Наближення до європейських стандартів впливає на розвиток професійної майстерності та вихід національного продукту на світові ринки [3, с. 3].

Графічний дизайн – це найуніверсальніший вид мистецтва, із творами якого ми стикаємося все своє життя: на вулиці, в книзі, а часом і на нашому власному тілі, це і дорожні знаки, рекламні оголошення, ілюстрації в журналах, упаковки для різноманітних товарів, логотипи фірм-виробників на футболках і навіть ярлик з інструкціями по пранні тих чи інших видів виробів. І це аж ніяк не феномен сучасного світу. Вулицями, які рясніють вказівниками, емблемами, вивісками магазинів, гаслами і поясненнями, ходили і стародавні єгиптяни, і середньовічні італійці, і радянські громадяни [4, с. 6]. Комп'ютерна графіка передбачає використання спеціальних програм. Векторні програми: «Adobe Illustrator», «Corel Draw», «Corel Painter», «Art Rage» тощо. Растрові: «Adobe Photoshop», «GIMP», «Paint.NET» тощо.

Окремо можна виділити розвиток української графіки загалом. Численні виставки на Батьківщині та за кордоном, конкурси, гранти, організації, об'єднання, збільшення міжнародних арт-контактів і взаємовпливів з європейськими країнами, заявили про Україну на весь світ, як одну із найталановитіших країн. Митці творять у сучасних

актуальних тенденціях, не втрачаючи національного підґрунтя. Вихід на закордонні виставки, симпозіуми й мистецькі акції сприяє об'єктивній оцінці явищ, здоровому розвитку, навчанню один у одного, перейняття досвіду, що відбувається в сучасному мистецтві. На художню сцену виходять нові покоління, нові художники відкривачи нові виміри сучасного мистецького світу.

Список використаних джерел:

1. Калакура Я. Історичне джерелознавство. К.: Либідь, 2002. 488 с.
2. Кара-Васильєва Т. Історія мистецтва ХХ століття: концепція, нові підходи й оцінки: стаття. К., 2007. С. 53-64.
3. Коновалова О. Мотиви української народної орнаментики як складова знакової системи національного графічного дизайну. К.: Кафедра ОМ, 2013. 7 с.
4. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? М.: Апрель, 2005. 256 с.
5. Трегубов К. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (частина 1). Полтава: Полт НТУ, 2015. 151 с.

Сорока М.В.

аспірант,

Київський національний університет культури і мистецтв

МОДА В УКРАЇНІ ЯК СЦЕНІЧНИЙ АРТЕФАКТ

Оригінальне та цікаве визначення моди надав учень М. Вебера – В. Зомбарт: «Вона (мода – М.С.) повинна подразнювати, передавати, розставляти, скорочувати, зав'язувати, розстібувати, збільшувати, зменшувати, роздувати, згинати... Вся вона є біснуватою, вся проникаюча мавпячою цнотою й при будь-якому іншому розумінні є тиранством, позбавлена фантазії й механічно повторює те саме подібне будь-якому застиглому персонажу стародавньої п'єси з її китайськими церемоніями. Вона з кришталевим спокоєм продукує абсолютний неспокій, немов бурхливий підліток і та стара, що вічно буркоче, яка є як педагогічна керівниця одночасно педантично – означенною нормою і разом антинормою моди» [1, с. 33].